

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมการปกครอง

เรื่อง การขอมีบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนและเหรียญราชการชายแดน

๑. ที่มา/สาระสำคัญ/วัตถุประสงค์

เหรียญพิทักษ์เสรีชน สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ใช้อักษรย่อว่า ส.ช. สร้างขึ้นตามพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ สำหรับพระราชทานแก่ผู้กระทำการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้วยความกล้าหาญ หรือได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือตายในการสู้รบ โดยที่การสู้รบนั้นได้ก่อให้เกิดผลดียิ่งแก่การปราบปราม การพระราชทานกรรมสิทธิ์ และการเรียกคืน เช่นเดียวกับเหรียญกล้าหาญ เหรียญนี้ทำด้วยทองแดงรมดำ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างด้านละ ๒๓ มิลลิเมตร ย่อกลางทั้งสี่ด้าน มุมบนห้อยกับแพรแถบ ด้านหน้าเหรียญ ตรงกลางมีรูปจักร ช้างขวามือรูปปืนกนกพุ่มอยู่บนพระแสงดาบ เชนและโล่ ตอนบนเป็นรูปครุฑพ่าห์ ด้านหลัง มีอักษร จารึกว่า อสธุ สาธนา ชินะ แพรแถบกว้าง ๓๔ มิลลิเมตร ลายริ้วจากบนลงล่างเป็นสีแดงขาวสลับกัน ขอบทั้งสองข้างมีริ้วแดง รวม ๑๗ ริ้ว ข้างบนมีเข็มโลหะ จารึกอักษรว่า พิศัยเสรีชน มีเครื่องหมายทำด้วย โลหะสีทอง เป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ช่อเดียวติดกลางแพรแถบ ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย เหรียญนี้ ไม่มีประกาศนียบัตร ผู้ได้รับจะประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

เหรียญราชการชายแดน เป็นเหรียญสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น สำหรับพระราชทาน แก่ผู้ที่ได้ปฏิบัติราชการชายแดนเป็นพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักรโดยมีการตรา “พระราชบัญญัติ เหรียญราชการชายแดน พ.ศ. ๒๔๙๗” ขึ้น ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๗ ใช้อักษรย่อว่า ช.ด. เหรียญราชการชายแดนมีลักษณะเป็น เหรียญรูปกลมทำด้วยโลหะสีทอง ด้านหน้ามีพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกำลังทรงกระทำยุทธหัตถีกับราชศัตรู ด้านหลังมีอักษรจารึกว่า “เราปฏิบัติหน้าที่เพื่อเกียรติศักดิ์ไทย” เหรียญห้อยกับแพรแถบสีม่วง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีริ้วสีขาวไล่ขอบ ทั้งสองข้างที่แพรแถบมีเข็มโลหะรูปคทาจอมพล จารึกอักษรว่า “ราชการชายแดน” สำหรับประดับที่อกเสื้อ เบื้องซ้าย

สิทธิของบัตร

(๑) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้ได้รับพระราชทาน เหรียญชัยสมรภูมิกรณีกระทำการรบกับสหประชาชาติ ณ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

(๒) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๒ ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้ได้รับพระราชทาน เหรียญราชการชายแดน

(๓) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน ได้รับสิทธิดังนี้

- ได้รับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาลทุกแห่ง โดยไม่ต้องเสียค่าตอบแทน

- ได้ลดค่าโดยสารยานพาหนะ คือ รถราง รถไฟ รถยนต์โดยสารประจำทาง เรือเดินทะเล ที่เป็นของรัฐบาล หรือองค์การ และบริษัทในความควบคุมของรัฐบาลกึ่งหนึ่งของอัตราธรรมดา

๒. ผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการ

ผู้มีชื่อได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนและเหรียญราชการชายแดน

๓. หลักเกณฑ์การพิจารณา/การขอรับสิทธิ/การให้ความช่วยเหลือ

การตรวจสอบรายชื่อผู้ได้รับพระราชทาน

หน่วยงานหรือผู้ที่ขอพระราชทานสามารถตรวจสอบรายชื่อการได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน หรือเหรียญพิทักษ์เสรีชน ดังนี้

(๑) กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เว็บไซต์กระทรวงมหาดไทย www.moi.go.th (บริการประชาชน) หัวข้อระบบค้นหาข้อมูลผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดนและเหรียญพิทักษ์เสรีชน หรือ โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๐๕๖๕, ๐ ๒๒๒๒ ๑๑๔๑ ต่อ ๕๐๓๘๒

(๒) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา www.ratchakitcha.soc.go.th

(๓) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (เหรียญพิทักษ์เสรีชน) โทร ๐ ๒๒๔๑ ๓๖๗๒ หรือ ๘๓๓๖๘

ผู้มีชื่อได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนและเหรียญราชการชายแดน ยื่นขอมีบัตรได้ดังนี้

(๑) ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ ขอมีบัตรได้ที่หน่วยงานต้นสังกัด

- ส่วนภูมิภาค ขอมีบัตรได้ที่จังหวัด

- ส่วนกลาง ขอมีบัตรได้ที่สำนักงานเลขาธิการกรม กรมการปกครอง โดยต้องมีหนังสือรับรองจากหน่วยงานต้นสังกัด

(๒) ประชาชน/ข้าราชการบำนาญ ขอมีบัตรได้ที่จังหวัด (สำนักงานจังหวัด) ตามที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

๔. ขั้นตอนการดำเนินการ

๔.๑ การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัว

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนหรือเหรียญราชการชายแดน ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน หรือเหรียญราชการชายแดน ต่อผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) อธิบดีหรือ หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน หรือเหรียญราชการชายแดนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในราชการส่วนกลาง โดยยื่นผ่านสำนักงานเลขาธิการกรม กรมการปกครอง

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน หรือเหรียญราชการชายแดนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดนั้น แล้วแต่กรณีเว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครและประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรอื่นของรัฐ นอกจาก (๑) และ (๒) สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน และเหรียญราชการชายแดนที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น แล้วแต่กรณี

สำหรับกรณีที่บัตรหมดอายุ ให้ผู้ถือบัตรยื่นคำขอมีบัตรใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุหรือก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุก็ได้โดยยื่นคำขอภายในสามสิบวันก่อนวันที่บัตรนั้นหมดอายุ อนึ่ง กรณีที่บัตรสูญหาย ถูกทำลาย ขำรดในสาระสำคัญ หรือผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล ผู้ถือบัตรอาจขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บัตรนั้นสูญหาย ถูกทำลาย ขำรด หรือวันที่เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล แล้วแต่กรณี

๔.๒ การรับรองในแบบคำขอมีบัตรประจำตัว

การรับรองในแบบคำขอมีบัตรประจำตัว เมื่อผู้รับคำขอมีบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน หรือเหรียญราชการชายแดน พิจารณาตรวจสอบคำขอมีบัตร หากเห็นว่ามิใช่รายการครบถ้วนและถูกต้อง ให้ลงนามรับรองในคำขอ มีบัตรและจัดส่งคำขอมีบัตรให้เจ้าพนักงานออกบัตรเพื่อดำเนินการออกบัตรต่อไป

ประเภทผู้ขอทำบัตร	ผู้ลงนามรับรองคำขอมีบัตร
(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ - ส่วนภูมิภาค (รวมถึงพนักงานส่วนท้องถิ่น) - ส่วนกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม
(๒) ทหาร ตำรวจ	หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม
(๓) ประชาชน/ข้าราชการบำนาญ	ผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน
(๔) เจ้าหน้าที่/พนักงานอื่นของรัฐนอกจาก (๑) (๒) และ (๓)	หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรอื่นของรัฐ

๔.๓ การออกบัตรประจำตัว

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๔๕/๒๕๕๒ เรื่องแต่งตั้งเจ้าพนักงานออกบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน และคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๔๖/๒๕๕๒ เรื่องแต่งตั้งเจ้าพนักงานออกบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน ได้แต่งตั้งเจ้าพนักงานออกบัตร ดังนี้

(๑) ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าพนักงานออกบัตรในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นเจ้าพนักงานออกบัตรในเขตพื้นที่จังหวัด

ทั้งนี้บัตรประจำตัวให้ใช้ได้หกปีนับแต่วันออกบัตรเว้นแต่บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ให้คงใช้ต่อไปได้ตลอดชีวิต

๔.๔ การขอรับเหรียญพิทักษ์เสรีชน/เหรียญราชการชายแดน

๑) สถานที่ติดต่อขอรับเหรียญ : กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒) หลักฐานที่ใช้ในการขอรับเหรียญ

- สำเนาภารกิจงานเบกษา

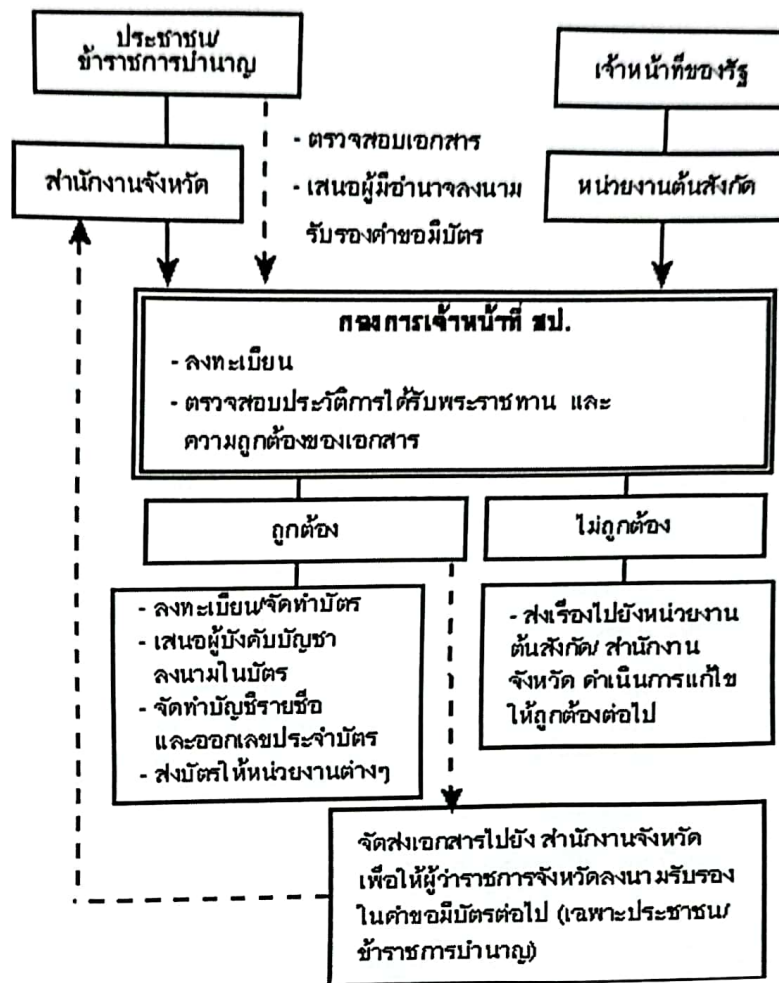
- สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ/บัตรประจำตัวประชาชน

- หนังสือมอบอำนาจ (กรณีให้บุคคลอื่นรับแทน)

- กรณีหน่วยงานที่ขอพระราชทานแจ้งขอรับเหรียญให้แก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานในสังกัด

จะต้องจัดทำหนังสือถึงกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และระบุชื่อ - สกุลของผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้รับเหรียญฯ โดยแนบประกาศราชกิจจานุเบกษา บัญชีรายชื่อพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทาน (ผู้ได้รับพระราชทานต้องลงนามในสำเนาบัตรประจำตัวเพื่อรับรองว่าได้มอบหมายให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการรับเหรียญแทน)

๕. สรุปขั้นตอนการดำเนินการ (Flow Chart)

๖. เอกสาร/หลักฐานประกอบการพิจารณา

๑) สำเนาราชกิจจานุเบกษา

๒) สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน

๓) รูปถ่ายขนาด ๒.๕x๓ ซม. ถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน ครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาสีเข้ม แต่งเครื่องแบบปฏิบัติราชการ เครื่องแบบพิธีการหรือเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยงานต้นสังกัด เว้นแต่ผู้ที่ไม่มีความหมายหรือข้อบังคับของทางราชการกำหนดให้มีเครื่องแบบเฉพาะ ให้แต่งกายด้วยชุดสากล หรือชุดไทยพระราชทาน จำนวน ๒ รูป

๔) หลักฐานอื่น ๆ ตามแต่กรณี ดังนี้

(๑) บัตรเก่า/ใบแจ้งความบัตรหาย (กรณีเคยทำบัตร)

(๒) สำเนาคำสั่งออกจากราชการ (กรณีเคยรับราชการ)

(๓) สำเนาหลักฐานการเปลี่ยนชั้นยศ ชื่อตัวหรือชื่อสกุล เช่น ใบเปลี่ยนชื่อตัว (แบบ ข.๓) ใบสำคัญ

การสมรส (คร.๓) เป็นต้น

(๔) กรณีชื่อ - สกุล ผู้ขอทำบัตรไม่ตรงกับประกาศในราชกิจจานุเบกษา สามารถยื่นขอทำบัตร พร้อมแก้ไขราชกิจจานุเบกษา โดยแนบเอกสาร ดังนี้

- สำเนาทะเบียนบ้าน

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/บัตรประจำตัวข้าราชการ

- สำเนาภารกิจงานเบกษา
- สำเนาคำสั่งปฏิบัติหน้าที่/พื้นที่ ที่เป็นกำลังพล หรือให้ปฏิบัติงานราชการชายแดน ก่อนปีที่ได้รับพระราชทาน (ตามแต่กรณี)

๗. ระเบียบ/ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัตรประจำตัวเหรียญพิทักษ์เสรีชน และบัตรประจำตัวเหรียญราชการชายแดน ประกอบด้วย

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทาน การประดับ และกรณีที่ให้ประดับ เหรียญพิทักษ์เสรีชน สิทธิ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญกับบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทาน เหรียญพิทักษ์เสรีชนคิน พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๔๕/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานออกบัตรประจำตัวผู้ได้รับ พระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

(๓) ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่อง แบบบัตรและแบบคำขอมิ บัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน

(๔) ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่องแบบบัตรและแบบคำขอ มีบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒)

(๕) ระเบียบว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน พ.ศ. ๒๕๔๘

(๖) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๔๖/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานออกบัตรประจำตัวผู้ได้รับ พระราชทานเหรียญราชการชายแดน

(๗) ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่อง แบบบัตรและแบบคำขอ มีบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานชายแดน

(๘) ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่องแบบบัตรและแบบคำขอ มีบัตรประจำตัวผู้ได้รับพระราชทานชายแดน (ฉบับที่ ๒)

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

ฝ่าย/กลุ่มงาน/ส่วน งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฝ่ายประสานราชการ กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก
สำนัก/กอง สำนักงานเลขาธิการกรม กรมการปกครอง

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๖ ๒๘๑๐

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ๑) นางสาวทิพวรรณ นันทหาญ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก

โทรศัพท์มือถือ ๐๘ ๑๓๕๗ ๔๐๐๔

๒) นางอัมไพวรรณ ชมภูพิน ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

โทรศัพท์มือถือ ๐๘ ๖๖๒๓ ๙๑๙๓

๓) นางสาวธัญญา วงศ์เมือง ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ

โทรศัพท์มือถือ ๐๖ ๓๙๐๔ ๑๘๕๕